

Atskaite par dalību COPA/COGECA rīkotajā darba grupā:

Agro vides konsultatīvajā padomē

Datums: 15-16 novembris, Brisele

<p>1. Izskatāmais jautājums: KLP likumdošanas priekšlikums - Piedāvājums par zaļošanas pasākumiem.</p>	
<p>Informē: Dānija piedāvā Samazināt 7 % obligāto atmatu daudzumu un sadalīt to 2 daļās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Puses no platības saimniecības līmenī; 2) Otra puse valsts līmenī, kas ļautu labāk izmantot to, ka specifiski vides pasākumi ir vietās ar augstu vides vērtību. Tāpat dalībvalstis varētu iegūt no augstākiem vides standartiem un prasībām, kas atsevišķām vietām ir uzlikti nacionālajā likumdošanā virs ES prasībām <p>Vairākums uzskata, ka 30 % ir pārāk liela daļa no tiešajiem maksājumiem, par zaļošanu. Būs daudz saimniecību, kas to nevarēs izpildīt, līdz ar to būtiski ienākumu kritumi un konkurētspējas mazināšanās (piemēram, lopkopēji, kas audzē tikai vienu kultūru lopbarībai, nevarēs izpildīt 3 augu sekas prasību!)</p>	
<p>Izteicās, valsts: Čehija</p>	<p>Viedoklis: Diskutēja par iespēju atmatas izmantot tehnisko kultūru audzēšanai tādejādi pildot enerģijas programmu. <i>(COPA uzskata, ka nav pat vērts uzsākt lobēšanu šajā jautājumā, jo vides organizācijas un Komisija nepiekritīs.)</i></p>
<p>Izteicās, valsts: Somija</p>	<p>Viedoklis: Vērš uzmanību uz to, ka 7 % ir par daudz un neviens nav paanalizējis kādas negatīvas sekas uz vidi tas atstās! Pirmkārt, lopu saimniecībās to blīvums ir atbilstoša Nitrātu direktīvas prasībām attiecībā uz kūstmēsliem. Ja 7 % izņem no aprites palielinās slogs uz vidi, vai arī ir jāsamazina lopu skaits. Tāpat par atmatu negatīvo ietekmi uz barības vielu noplūdi – neizmantojot augu biomasa paliek uz lauka un tā pastiprināti izskalojas no augsnes!</p>
<p>Izteicās: COPA</p>	<p>Viedoklis: Piedāvā alternatīvu modeli greeningam – „green growth”. Idejas būtība – 10 % no TM aploknes novirza uz RD, un tajā paredz ne</p>

	<p>mazāk kā šos 10 % atvēlēt zaļās izaugsmes pasākumiem.</p> <p><i>Ir jādod mūsu skatījums uz šo priekšlikumu nedēļas laikā! Par šo piedāvājumu runās arī 1-2 decembrī.</i></p>
<p>2. Izskatāmie jautājumi:</p> <p>Atbalsts integrētajai un bioloģiskajai lauksaimniecībai</p> <p>Greening</p> <p>Klimata pārmaiņas</p> <p>Augu maiņa</p> <p>Bird life</p>	
<p>Informē:</p> <p>Ekspertu padomes, darba grupa par agrovidi kurā COPAI ir 4 cilvēki.</p> <p>Integrēta lauksaimniecība un bioloģiskā l/s ir vienādi svarīga, tāpēc nevar būt atšķirība atbalstā;</p> <p>Greeningā ir jāskatās uz barības vielu noteci un ugunsgrēku risku dienvidos.</p> <p>Uz klimata pārmaiņām. Atbalsts zemas emeisijas ēdināšanai, CO2 saglabāšana augsnē.</p> <p>Augu maiņa var radīt problēmu zemniekiem, kas ir atkarīgi no tirgus. Šo pasākumu var ieviest, tikai tad ja ir tirgus pieprasījums.</p> <p>Citi (ne COPAS) darba grupas dalībnieki uzskatīja, ka bioloģiskai l/s vajag augstāku atbalstu jo ir labāki.</p> <p>Bird life – ideja vides fokusa teritorijas, Iekļaut tās teritorijas, kuras nav atbilstošas maksājumu saņemšanai arī iekļaut tajos 7 %!</p>	
<p>Izteicās, valsts:</p> <p>Francija</p>	<p>Viedoklis:</p> <p>Ir stiprākas prasības attiecībā uz piekrasti, atsevišķiem sektoriem.</p> <p>Bieži pasākumi ir brīvprātīgi un zemniekiem neredzot interesi, nepiesakās, tāpēc FR, sāk ieviest obligātus pasākumus.</p>
<p>Izteicās, valsts:</p> <p>Somija</p>	<p>Viedoklis:</p> <p>Zemnieki palīdz meklēt pasākumus ūdens aizsardzībai – daudzi agrovides pasākumi.</p> <p>Papīru darbam ir jāmazinās.</p> <p>Piedāvā Baltic Deal dokumentus par agrovides pasākumiem COPAI. <i>(Latvijai ir jānosūta Taniai Baltic Compas agrovides pasākumu analīze.)</i></p>
<p>Izteicās, valsts:</p> <p>Dānija</p>	<p>Viedoklis:</p> <p>Ir dažādi pasākumi un ierobežojumi – kvota N, jauni ķērējaugi, minimālais zaļo platību daudzums, 10 m buferjoslas ap upēm,</p>

	<p>neredz jaunus agrovides pasākumus turpmākajiem gadiem. Šobrīd ir 2 m buferjoslas Dānijā. Ja atrod, ka 2 km joslā vienu brīdi buferjosla ir 1.5 m, tad ir savstarpējās atbilstības pārkāpums un lieli maksājumu samazinājumi.</p>
<p>Iztecās, valsts: Vācija</p>	<p>Viedoklis: Piekrīt tikai pasākumiem, kas ir obligāti pēc likumdošanas, bet viss pārējais brīvprātīgi un kompensējot. H2O direktīva - nevar to pieprasīt! Lai būtu vairāk izpildīts kā likumdošanā! Organizācija prasa, lai zemnieki būtu iesaistīti lēmumu pieņemšanā un konsultācijās, par labākajiem risinājumiem.</p>
<p>Iztecās, valsts: Zviedrija</p>	<p>Viedoklis: Ieviešana iet caur pašvaldībām. Ir apmācījuši daudzus simtus zemnieku, kas piedalās kā eksperti. Ir daudz brīvprātīgās shēmas zemniekiem.</p>
<p>Iztecās, valsts: Spānija</p>	<p>Viedoklis: Ūdeņus menedžē atšķirīgi dažādos reģionos, atkarībā no tā vai ūdens trūkst, vai ir par daudz.</p>
<p>Iztecās, valsts: Itālija</p>	<p>Viedoklis: Ūdens direktīvas sakarā ir strikti nosacījumi. Visos reģionos ir konsultatīvas padomes, kas konsultē zemniekus. Dažos strādā labi, dažos slikti. Diskutē, galvenokārt, par ūdens efektīvu izmantošanu. Cer, ka jaunajā agrovidē būs iespēja kompensējošiem pasākumiem. 5 metru aizsargjoslas ir. Ir ieviesuši to, kuras ir tās vietas, uz kurām tas neattiecas.</p>
<p>Iztecās, valsts: Austrija</p>	<p>Viedoklis: Ir spiediens no ūdens kompānijām. Aizsargjoslas, kuras kompensē. Tikai 2 brīvprātīgi pasākumi – apmācības zemniekiem, konsultācijas, kūtsmēslu apsaimniekošanas pasākumi, un nākotnē tie arī paliks.</p>
<p>Iztecās, valsts:</p>	<p>Viedoklis:</p>

<p>Polija</p>	<p>Katram zemniekam ir pienākums 5 m aizsargjoslas. Runājot par N direktīvu – speciālas zonas, teritorijās, kur zemniekiem ir jānovērtē N notece (?). Ir jāpievērš pesticīdu regulai uzmanība, par aktīvajām vielām, kas ir atļautas.</p>
<p>LV viedoklis/komentārs:</p> <p><i>Diskusija neformāla, nefokusēta, Darba grupas mērķis bija II pilārs, bet diskusijā runāja arī par I pilāru.</i></p> <p><i>Aptaujas anketa par ūdeņiem (WFD) (esot bijis pieejams dažādās valodās). Nav informācijas par to vai Latvija to aizpildīja.</i></p> <p><i>Vajag informāciju par to, ko Savstarpējā atbilstībā attiecībā uz ūdeņiem mūsējie kontrolē! Kas ir Check listā! Un jāaizsūta Taniai no COPAs!</i></p> <p>Upju baseinu monitoringa komitejas, kurās ir zemnieku pārstāvji.</p> <p>Lielākā problēma ir 10 m platās buferjoslas gar ūdeņiem un tas, ka nav kompensējoši pasākumi. Idejiski, gribētu tās mazināt un ieviest brīvprātīgos kompensējamus pasākumus.</p>	
<p>3. Izskatāmais jautājums: KLP likumdošanas priekšlikums - Zaļošanas prasībām.</p>	
<p>Informē: Zaļošanas prasības 30 % no TM aplokšnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Augu daudzveidība - 3 augu seka min 5 %, max 70 %; (administratīvi grūts pasākums) - Vides fokusa teritorijas (7 % no zemes nelauksaimnieciski, bet ar vides fokusu) - Pastāvīgo pļavu un ganību saglabāšana (5 % elastība) <p>Savstarpējā atbilstība:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematiskās vadlīnijas standarts - Obligātās prasības no 18 uz 13 - 8 LLP standarti no 15 - EFD iekļaujas līdzvērtīgi valsts likumdošanai, vai direktīvas ieviešanas gaitai <p>RD (II pilārs)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sāks no Stratēģiskā dokumenta ar prioritātēm- - Tad Sadarbības (partnership) līgumi – Nacionālās vai reģionālās programmas balstītas uz analīzi un programmas mērķiem – monitorings un novērtēšana, starpatskaite 2017 gadā <p>Diskusija. Par 3 ha no kuriem stājas spēkā augumaiņa. Tie pamatojas uz analīzi, tā komisija pie tā ir nonākusi (2D sadaļa impact assesment dokumentā) Par to, kādi tie augi būs – būs normatīvie akti. Kāpēc mazie zemnieki izņemti no savstarpējās atbilstības –</p>	

tāpēc, ka kopumā tie apsaimnieko tikai kādus 3 % no ES LIZ, tā ka ietekme uz vidi ir minimāla.

Uz vides organizāciju satraukumu par to, ka PPG atskaites gads ir 2014 un ka tās visas tiks uzartas, atbild, ka tā nevar notikt, jo pastāvošā likumdošana par PPG to nepieļauj un 12, 13 gadā nevar PPG uzart. Dalībvalstīm tam ir jāseko!

Vides organizācijām satraukums, ka cūkkopības sektors un putnkopība netiek skarta ar zaļošanu un savstarpējo atbilstību, jo nesaņem maksājumus. Uz to ir atbilde, ka nacionālā likumdošana jau ikvienam ir jāievēro.

Izteicās:

Komisija

Viedoklis:

Piekrīt tam, ka greeninga ietekme uz dažādām valstīm un sektoriem būs atšķirīga. Piemēram Nīderlandē to būs vieglāk ieviest ka Īrijā, jo nav problēmas alternatīviem augiem (Īrijā ar zālājiem būs grūti 3 augu seku ieviest..) , bet ir jāatrod kompromiss, visiem neizdabās. Tāda ir atbilde arī LV.

LV viedoklis/komentārs:

Atbildot uz to, ka ir jāsaglabā balanss starp vidi, ekonomiku un sociālajiem aspektiem. Vai tiešām Komisija ir pietiekoši analizējusi kā to sasniegt?

LV ir mazākais lopu blīvums, ekonomisko konkurenci kopīgajā tirgū esam pazaudējuši. Rezultātā 23 % no zemes ir PPG bez dzīvniekiem.

Notece no pamestajām vietām ir augstāka kā no l/s aktīviem reģioniem. Tad varbūt attiecībā uz zaļošanu, lai valstīm, kuras zem 90 % no TM, taisa izņēmumus!

LV gadījumā sabiedrība nebūs apmierināta ar 23 % + 7 % atmatu zemes! Tas ir par daudz!

Galvenokārt, diskusija par zaļošanu, bet no Komisijas puses nav nekāda ieinteresētība, atbildes formālas, paskaidrot nevar, atbild, ka stikāks izklāsts būs pavadošajā likumdošanā.

4. Izskatāmais jautājums: Komisijas vēstule par pašreizējiem KLP atbilstības kritērijiem un to ietekmi uz zemniekiem un vidi (13.09.2011).

Informē: Būs ietekme uz tiešajiem maksājumiem, ja palielina platību, kura atbilst.

Reaģējot uz atzinumu jaunajā likumdošanas paketē ir palielināta definīcija par PPG, ir iekļauta zaļā komponente un vides atmatas. Vadlīnijas ietvers pieredzi no visām dalībvalstīm, tas palīdzēs.

5. Izskatāmais jautājums: Auditoru atskaite par agro vides pasākumiem

Informē: Ago vides platība ir 25 % no ES LIZ.

Galvenās rekomendācijas – Pasākumu izstrāde, vadlīnijas zemniekiem, pasākumu targeting un , kolektīvie kontrakti u.c.

Pasākumu izveide:

Agro vides pasākumi nav „gudri”, pārāk daudz un neskaidri.

Agro vides pasākumi nav vienīgais veids vides problēmu risināšanai.

Sasaiste starp vides problēmām un pasākumiem.	
<p>Iztecās: Komisija</p>	<p>Viedoklis: Pasākumiem jābūt – izkontrolējamiem, izmērāmiem, reāliem, un laikā ietilpstošiem. Informācijas apmaiņai jānotiek caur publikācijām un semināriem ir pieredzes apmaiņa, pēc 2013.gada būs lielāka sasaiste ar apmācībām un pasākumiem.</p>
<p>Iztecās: Auditori</p>	<p>Viedoklis: Nav pietiekoši pieredzes apmaiņa un informācija zemniekiem.</p>
<p>6. Izskatāmais jautājums: Atskaite no RD ekspertu grupas. Agrovide.</p>	
<p>Informē: Kādi pasākumi labi strādāja, kādi nē. Runāja par biodaudzveidību. Maksājumu līmeņi – daudzviet nerada interesi no zemes īpašniekiem un zemniekiem. Dažās valstīs agrovides pasākumi tiek reklamēti, bet zemnieki nezina, vai viņiem pietiksies nauda pasākumos. Zemes atmatas, it īpaši dienvidos. Ir svarīgi lai tur būtu darbība, kas izslēdz ugunsgrēkus. Ja apstrādājam, tad labāk to darīt labi. Ja ir iespēja dabūt labu ražu, tad tas jādara, nevis jāizņem no aprites, tādejādi kaut kur citur pasaulē palielinot ražošanu un nocērtot mežus. Klimata izmaiņas – ir vajadzīgi pasākumi ar ilglaicīgu ietekmi. Augu maiņa tika pieminēta, cik tā var būt efektīva, un kā to praktiski var vai nevar izdarīt dažādās valstīs. Praktiski piemēri kā var to izdarīt, daudzas skolas kurina ar ogleņiem, varētu nomainīt uz salmiem ja būtu atbalsts. Konsultāciju svarīgums, kā caur RD to ieviest.</p>	
<p>7. Izskatāmais jautājums: H2O</p>	
<p>Informē: WFD ieviešana l/s Sadarbība ir iespējama un izdevīga Zemnieki var vadīt upju baseinu aktivitātes Piemēroti ieviešanas pasākumi ir pieejami</p>	

Eksperte

Maira Dzelzkalēja

Paraksts

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"